

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 15 0 U 002491 16 Uvp
Banjaluka, 7.11.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Snežane Crnojević, u upravnom sporu po tužbi G. A. (u daljem tekstu: tužilac), kojeg zastupa punomoćnik D.Š., advokat iz T., protiv rješenja broj: ... od 18.3.2015. godine i broj: ... od 19.3.2015. godine Ministarstva... (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu poništavanja po pravu nadzora rješenja o građenju, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Trebinju broj: 15 0 U 002491 15 U od 28.10.2015. godine, u sjednici vijeća, održanoj dana 7.11.2018. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca da se tuženi obaveže da mu naknadi troškove podnesenog zahtjeva.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba tužioca, kojom je zahtijevao da se ponište rješenja tuženog i to: rješenje broj: 15-03-362-8/15 od 18.3.2015. godine, kojim je, po pravu nadzora, poništeno rješenje Odjeljenja za prostorno uređenje Opštine T. broj: 07-361-162/11 od 18.11.2011. godine, kojim je tužiocu odobreno izvođenje radova na izgradnji privremenog, prizemnog, montažnog-demontažnog objekta – sportskog balona na zemljištu označenom kao kč. broj:.... K.O. T. (novi premjer), što odgovara kč. broj:.... K.O. T. (stari premjer), pod uslovima, utvrđenim u Lokacijskim uslovima broj: 07-364-302/11 od 9.9.2011. godine i Glavnim projektom, urađenim od strane Instituta.... B., Poslovni centar... T. i rješenja broj: 15.03-362-20/15 od 19.3.2015. godine, kojim je poništeno, po pravu nadzora, rješenje Odjeljenja za prostorno uređenje Opštine T. broj: 07-361-15/12 od 21.2.2012. godine, kojim je tužiocu odobreno izvođenje radova na dogradnji aneksa, spratnosti P+1, dimenzija 4 m x 13,60 m, uz privremeni poslovni objekat (sportska balon sala), na istoj lokaciji, na kojoj je dozvoljena izgradnja sportskog balona, pod uslovima, utvrđenim u Lokacijskim uslovima broj: 07-364-23/12 od 9.2.2012. godine i Glavnim projektom, urađenim od strane istog instituta. Shodno odluci o odbijanju tužbe, nižestepeni sud je odbio i zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe je obrazloženo razlozima da su se navedena odobrenja odnosila na izgradnju jedne cjeline (balon sale i objekta), čija je najmanja udaljenost najbliže tačke predmetnog objekta do pristupnog puta mostu 7,50 m, dok je udaljenost najbliže tačke predmetnog objekta od najbliže tačke A. m. 12 m, koji je proglašen za nacionalni spomenik BiH, na koji se primjenjuju mjere zaštite, propisane Zakonom o sporovođenju odluka povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika, pa je u skladu sa stavom 3. Odluke Komisije za

očuvanje nacionalnih spomenika (objavljena u „Službenom glasniku BiH“, broj: 90/06) taj most u I zoni zaštite, koja obuhvata objekat mosta i pojas u širini od 50 metara uzvodno i nizvodno od objekta, u kojoj zoni je dopušteno izvođenje samo konzervatorsko-restauratorskih radova i radova, kojima je cilj prezentacija nacionalnog spomenika, uz odobrenje ministarstva, nadležnog za prostorno uređenje i nadležne službe zaštite naslijeda na nivou Republike Srpske, tako da je zabranjena gradnja objekata, odlaganje otpada, a dopušteni su radovi na infrastrukturi, uz odobrenje nadležnog ministarstva i stručnog nadzora. Kako su predmetni objekti izgrađeni u I zoni zaštite tog spomenika, bez obzira što se radi o privremenom objektu, izdavanje bilo kakvih lokacijskih uslova i odobrenja za građenje je u nadležnosti tuženog, zbog čega da je, a na osnovu člana 248. stava 1. Zakona o opštem upravnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZOUP) pravilno postupao tuženi kada je, po pravu nadzora, poništio izdate građevinske dozvole, jer Odjeljenje za prostorno uređenje Opštine T., nije nadležno za izdavanje ma kakvih odobrenja u I zoni zaštite objekta A. m., koji je proglašen nacionalnim spomenikom BiH. Kako je tužilac izgubio spor, nižestepeni sud je odbio i njegov zahtjev za nakandu troškova spora.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac osporava njenu zakonitost zbog pogrešne primjene propisa. Navodi da u predmetnoj odluci nije tačno navedeno šta I zona zaštite obuhvata, s obzirom da formulacija „objekat mosta i pojas u širini od 50 metara uzvodno i nizvodno od objekta“ ne objektivizira šta zapravo obuhvata taj pojas, a iz čega se može zaključiti da se sporni objekti ne nalaze u toj zoni, već na lijevoj obali rijeke, na bočnom rastojanju od najbliže tačke mosta od 12 metara, što obuhvata pojas od 50 metara širine uzvodno od mosta, ali to samo pod prepostavkom da se dužina zaštitnog pojasa može proizvoljno produžavati, mimo dužine samog mosta. Ukazuje da na manjem rastojanju od mosta, na suprotnoj strani rijeke, gledajući od spornih objekata, već postoji trajan objekat (porodična kuća poznatog biznismena), koja iz određenih razloga ne ulazi u I zoni zaštite, za razliku od njegovog privremenog objekta, pa su razlozi pobijane presude paušalni u vezi sa tim tužbenim prigovorima. Ističe da njegovi objekti stvarno i potencijalno ne ugrožavaju integritet spomenika u najširem smislu riječi, dok se zaštitni pojas ne može na jasan, egzaktan i objektivan način utvrditi, pa se nije trebala dati prednost zaštićenom objektu na štetu interesa drugih i njegovog. U takvoj situaciji je trebalo zaključiti da sporni objekti ne izazivaju rizik, a kako se radi o postavljanju privremenih objekata, to su bili nadležni organi lokalne samouprave za donošenje rješenja o odobrenju za građenje i za upotrebu privremenih objekata, pa je pobijana presuda donesena na štetu tužioca. Zbog navedenog predložio je da se pobijana presuda preinači, tužba uvaži, osporena rješenja ponište uz obavezivanje tuženog na naknadu troškova upravnog spora i troškova sastava zahtjeva, po punomoćniku u iznosu od 1.125,00 KM, zajedno sa taksom na zahtjev.

Tuženi u odgovoru na zahtjev osporava navode zahtjeva i ostaje kod razloga, datih u osporenim aktima, sa prijedlogom da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev i spise predmeta, na osnovu člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa se zaključuje da je tuženi osporenim aktima poništio, po pravu nadzora, konačna rješenja Odjeljenja za prostorno uređenje Opštine T. od 18.11.2011. godine i 21.2.2012. godine primjenom odredbi člana 248. stava 1. ZOUP, a na osnovu utvrđenja da je, shodno odredbama člana 50. stav 2. tačke p). Zakona o uređenju prostora i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02 i 55/10), koji je bio na snazi u vrijeme donošenja tih rješenja, on nadležan za građenje i rekonstrukciju objekata u zoni I i II stepena zaštite kulturno-istorijskog i prirodnog dobra, što sada odgovara članu 60. stavu 2. Zakona o uređenju prostora

i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 40/13), što je rezultiralo odbijanjem tužbe pobijanom presudom, s obzirom da je nižestepeni sud prihvatio razloge tuženog, sa zaključkom da prvostepeni organ nije imao mogućnost izdati navedena odobrenja, s obzirom da nije dozvoljena gradnja u I zoni zaštite objekta A. m., koji je proglašen nacionalnim spomenikom BiH.

Odredbom člana 248. stav 1. ZOUP propisano je da će se konačno rješenje u upravnom postupku poništiti po pravu nadzora, ako ga je donio stvarno nenasležni organ, a ne radi se o mogućnosti da se ta rješenja oglase ništavim iz razloga što je doneseno u stvari iz sudske nadležnosti, ili u stvari o kojoj se uopšte ne može rješavati u upravnom postupku, dok je članom 249. stavom 1. ZOUP propisano da će rješenje poništiti (ili ukinuti) drugostepeni organ, a ako takvog organa nema, onda će to učiniti organ, koji je zakonom ovlašćen da vrši nadzor nad radom organa koji je donio rješenje, a stavom 3. tog člana je propisano da se iz tog osnova (nenasležni organ) rješenje može poništiti u roku od pet godina, računajući od dana konačnosti.

Nesporna je činjenica da je tuženi drugostepeni organ u odnosu na Odjeljenje za prostorno uređenje Opštine T., koje je donijelo rješenja od 18.11.2011. godine i 21.2.2012. godine, pa je tuženi bio nadležan da poništi rješenja tog organa kada je utvrđio da prvostepeni organ nije bio nadležan da odlučuje o zahtjevima tužioca za odobrenje za građenje navedenih objekata, koja nadležnost je propisana u članu 50. stavu 2. tačke p). Zakona o uređenju prostora i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02 i 55/10), sve kako je to i navedeno u razlozima pobijane presude, kod nesporne činjenice da su predmetni objekti u I zoni zaštite A. m., kao nacionalnog spomenika.

U tom pravcu se neosnovanim ukazuju tvrdnje tužioca u zahtjevu da je trebalo ispitivati da li sporni objekti izazivaju rizik, što nije ni bio predmet utvrđenja u upravnom postupku, s obzirom na činjenicu da je u I zoni zaštite zabranjena bilo kakva gradnja, izuzev one, koju odobrava tuženi, a u svrhu zaštite i očuvanja nacionalnog spomenika. Zbog toga nisu bitni uslovi za postavljanje privremenih objekata, koji se propisuju odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave, kako to tužilac tvrdi u zahtjevu, jer je isključena izgradnja privremenih objekata u zoni zaštite, tako da prvostepeni organ nije imao nikakvu mogućnost da odlučuje o podnesenim zahtjevima tužioca.

Zbog navedenog obrazloženi, ali i ostali navodi zahtjeva nisu osnovani, pa kako se u pobijanoj presudi nisu ostvarili osnovi iz člana 35. stava 2. ZUS, zahtjev je odbijen na osnovu člana 40. stava 1. istog propisa.

Kako tužilac nije uspio sa zahtjevom, to je valjalo odbiti i zahtjev za naknadu troškova, nastalih angažovanjem punomoćnika, u osobi advokata za sastavljanje zahtjeva, analogno članu 49a. Zakona o upravnim sporovima, kao i zahtjev za naknadu troškova sudske takse.

Zapisničar
Snežana Crnojević

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost отправка ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić